

ma-e a jó gyerekszínháznak, hogy a felnőttek is szóljon. Attól jó-e, ha nekem is jó? Tétova válaszom a kérdésekre, hogy talán nem. Lehet, hogy nem kell végigizgulnom a *Hófehérkét* vagy a *Pinokkiót*, és ettől még a gyerekek igazi színházat kaphatnak – de legalább érdeklődéssel kell nézmem, nem az órát, hanem a színpadot. Hiszen a *III. Richárdon* sem izgul már senki, „tudjuk, ki a gyilkos”, de az érdeklődést muszáj felkeltenie önmaga iránt.

Mivel és hogyan hozza létre ezt egy produkció? Ez, ugyebár, már csöppet sem gyerekszínházi kérdés – össze-találkozik a kettő, pontosabban egyesül a színházban. Mire eddig jutok a töprengésben, kezdődik a foglalkozás.

A gyerekek kezdetben elfogódottak, és Kaposi László mégsem patentekkel dolgozik. Illetve nyilván megvan-nak a sémái arra, hogyan induljon el a beszélgetés, de a fordulatok, kérdések megfogalmazása mégis az egyszerűség, a rögtönzés, a helyzetreszabottság hatását kelti – ezért mondom, profi. Miként abban is, hogy éppen a kellő pillanatban vált át – kollégáit is bevonva, majd lassan átengedve nekik a terepet – a beszélgetésről a játékra. Szitu-ációk, elemzések, feltételezések, kísérletek. A több csoportban folyó gyakorlat voltaképpen helyzetek kitalálása, folyamatok meghosszabbítása, feltételezések kipróbálása. Párbeszédes forma felépítése, fordulatok átköltése, egy adott tér bejátszása – csupa „igazi” színházi feladat, játékból. Utánpótlás-nevelés ez is, de nem színházi szakem-bereké, hanem értő, érzékeny, színházszerető közönségé.

A Kaposi-csapat munkájának eredményeképpen vélhetően egyre több gyerek fordul majd ki azokról a gyerek-színházi produkciókról, amelyek e találkozó többségét adták. (...)

BESZÁMOLÓK

„BATYU” drámapedagógiai tábor, Eger

A Heves Megyei Drámapedagógiai Műhely havonta tartja szakmai összejöveteleit Egerben, a Megyei Művelődési Központban. E műhely tagjai zömében pedagógusok, akik a drámapedagógiát mint reformpedagógiai módszert alkalmazzák, használják munkájuk során, s célul tűzték ki azt is, hogy minél szélesebb körben ismertté tegyék.

Ezért jutottunk arra az elhatározásra, hogy egy intenzív képzési teret biztosító szakmai tábor megvalósításával adnánk lehetőséget az elméleti és gyakorlati elemekkel is gazdagított továbbképzésre.

Az 1998-ban bevezetésre kerülő Nemzeti Alaptanterv, melyben a Tánc és Dráma című fejezet bekerülésével új helyzetet teremtett a drámapedagógia számára – úgy is mint reformpedagógiai módszer és úgy is mint bizonyos ismeretek tanítását vállaló műveltségi terület meg kell feleljen egy átfogó követelményrendszernek, sok pedagó-gus érdeklődését felkeltette.

A drámapedagógia táborunkat Egerben tartottuk, 1997. július 7-11. között, öt nap „terjedelemben”.

A résztvevők jártasságot, ismereteket szerezhettek a hagyomány játékaikról, táncaikról, a személyiségfejlesztés-ről, a színi nevelésről, a gyermekszínjátszásról. Részesei lehettek mozgás- és dramatikus improvizációknak, elsa-játíthaták a kifejező közlés, a jellemábrázolás, a képességfejlesztő gyakorlatok, a dráma- és életjátékok módsze-reit, s mindezt nagyszerű emberek irányításával.

Foglalkozást tartottak a következő előadók:

- Kovács Andrásné drámapedagógus
- Rudolf Ottóné Galamb Éva drámapedagógus
- Schmotzer Angéla művészetterapeuta
- Érsekcsanádi István a BAZ Megyei Színjátszó Egyesület elnöke
- Dr. Ludányi Ágnes pszichológus (EKTF)

Foglalkozást tartottak még:

- Fehér István színművész (Gárdonyi G. Színház, Eger)
- Pappné Demeter Magdolna drámapedagógus, az egeri műhely vezetője
- Thurzóné Mustos Ildikó népi játék-kézi szövő szakoktató

A tábor ideje alatt a következő színházi produkciókat tekintették meg a résztvevők:

- HONTALANUL – Balogh András színművész (Gárdonyi Géza Színház, Eger) előadóestje XX. századi költők műveiből
- Tolcsvay-Müller-Müller: MÁRIA EVANGÉLIUMA (rockopera a Liceum udvarán)

A tábor első két napján helybéli drámapedagógusok, Juhász Judit és Erdészné Turcsányi Katalin, tartottak be-mutató foglalkozást gyermekcsoportjaikkal. Ezt gyermekek és felnőttek közös játéka követte, melyet első nap Ro-zika néni, második nap Éva néni vezetett. Természetesen ezeket a foglalkozásokat elemző megbeszélések zárták.

A tábor öt napja alatt folyamatosan peregték a programok. A résztvevőknek szinte elfáradni sem volt idejük, de az együtt töltött idő minden pillanata értékes és hasznos volt. A programok végeztével a táborozók fizikálisan rendkívül fáradtan, de szellemileg felfrissülten, sok hasznos, megélt és megtapasztalt tudás birtokában térhettek haza.

A tábor utolsó napján minden résztvevő jelképesen is egy kis batyut vehetett át, melyben minden napról egy-egy emlékeztető tárgyat talált.

Az öt nap alatt egy nagy batyu állt folyamatosan az asztalon, melybe mindenki, akár névtelenül is, megírhatta gondolatát, beletehetett bármit.

A programokról videofelvételek és fényképek készültek, valamint egy naplót is vezettünk az előadók és a résztvevők gondolatainak, emlékeztetőinek dokumentálására.

Az elmúlt években drámapedagógusaink a jászfényszarui „BAKANCSOS” táborba jártak továbbképzésre. Ez az első év, hogy sikerült megvalósítani egy saját Heves megyei tábort, nem kis sikerrel. Nagyon sokat dolgoztunk, fáradtunk érte, nem kímélve energiánkat, de megérte.

Igazán büszkék vagyunk az első egri „BATYU” táborra.

*Nyeső Ildikó népművelő,
Megyei Művelődési Központ, Eger*

A „fehér folt” hírei

Az augusztus végi sikondai tábort azoknak a a már 120 órás drámapedagógiai tanfolyamot végzett tanároknak szerveztük, akik a térségben együtt tanulták ezt a disciplínát, vagy továbbra is közösen dolgoznak, s mindeneke-lőtt kedvük és igényük van egy kis közös gondolkodásra (ld. a Nagy Kollektív Agyalás előnyeit). Egyelőre meg-hívásos alapon gyűjtöttük be a térség szürkeállományának e lelkesedés motiválta részegységeit: az organizációs gépezet most még csak a szűk körben jelentkező drámázási igények kielégítésére és a kéznyújtáson belül elhe-lyezkedő lehetőségek kikapogatására vállalkozott.

Meghívott „művezetők”, Szauder Erik feladata a munka összehangolása, szakmai tanácsadás és a közös tényke-dés során keletkezett feszültségek kezelése volt. Erik atyai türelemmel oltotta tudásszomjunkt, s kitartóan kereste a válaszokat azokra a kérdésekre, amelyek a tanítási dráma tervezése, levezetése közben felmerültek. S nem csak a fellegekből prédikált, hanem gyakorlati kihívásunknak is kiválóan megfelelt: a Holt Költők Társasága alapján felmerült problémák egyikéből ő is írt s vezetett órát.

Programkínálatunkból:

Elmélet:

- Drámatanári és viselkedési játékmódok, azok problémái és kezelése.
- A drámatanár szerepben: a szerepelépés módjai, színházi praktikák a figyelem felkeltésére.
- Játék és gyakorlat: az alkalmazás szabályai.
- Augusto Boal munkássága (fórum színház, láthatatlan színház).

Gyakorlat:

- Játékok, gyakorlatok tervezése pedagógiai szempontok szerint (pl.: tíz hiperaktív kisfiúnak).
- Témaválasztás: halál, pénz, magyarság, a Holt Költők Társasága.
- A téma leszűkítése fókusszá, a drámai pillanat megkeresése (pl.: Hogyan lett Hófehérke királylányból htb.? – vagyis a státuszcsökkenés következményeinek vizsgálata).

Szabadidős programok:

- viták (Mi is az a drámapedagógia????????),
- sörözések és étkezések („Csak sültkrumplit nem tudok hozni!” – a pincérnő),
- közös éneklés és játék (kedvencünk a „cowboy”- os volt)

Legyakrabban használt terminusaink: működik, agyal, töpreng, egy picit...

A közös témaválasztás után kiscsoportos tervezés következett, aztán ezek együttes megbeszélése: záporozó taná-csok és kérdések kereszttüzeiben edződtek az óravázlatok. Egyik-másik egészen a játszhatóság határáig eljutott, s olyan is volt, amelyik bebizonyította, hogy lázas, hajnalba nyúló tervezéseink hevében könnyen járhatatlan utakra tévedhetünk. A tábor négy napja során született vázlatainkat fénymásoltuk, s minden résztvevőhöz eljuttattuk: hadd agyaljon mindenki tovább a sikeresebb működtetés reményében...

Még egyszer köszönet Szauder Eriknek,
a Baranya Megyei Pedagógiai Intézetnek
és a Francia Nyelvű Diákszínházért Alapítványnak!

Mádai Gabriella – Vatai Éva